

Zápis z 23. jednání Pracovní skupiny Venkov

Název	23. jednání Pracovní skupiny Venkov
Datum	18. 1. 2024, 10:00 – 12:15
Místo	Zborovská 11, Praha 5 – Smíchov, místnost č. 2045
Účastníci	viz prezenční listina
Přílohy zápisu	1) Příloha č. 1_Pozvánka + program 2) Příloha č. 2_Prezenční listina 3) Příloha č. 3_Odpadové hospodářství, zálohování PET a hliníkových obalů, novela zákona o obalech 4) Příloha č. 4_online: DSO Mikroregion Voticko (cloud.microsoft)

1. Zahájení 23. jednání PS Venkov

Předseda PS Venkov, pan Petr Halada přivítal všechny přítomné členy a hosty na 23. jednání skupiny a seznámil je s programem samotného jednání a s přítomnými hosty. Dotázal se přítomných, zda mají zájem program doplnit či upravit, přičemž nebylo námitek.

Pracovní skupina se sešla v usnášeníšopném počtu členů (10 členů, 4 hosté, podrobněji Příloha č. 2).

Pan předseda představil jednotlivé body programu. **Tento bod byl bez připomínek, a tudíž jednomyslně schválen.**

2. Odpadové hospodářství, zálohování PET a hliníkových obalů, novela zákona o obalech (Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., MŽP)

Ředitel odboru cirkulární ekonomiky a odpadů na MŽP pan Maršák představil připravované změny v rámci novely zákona o obalech. Představil aktuality, které jsou předloženy do mezirezortního připomínkového řízení a jaké součástí legislativa obsahuje. V současné chvíli v rámci legislativního procesu dne 8. 1. 2024 skončilo připomínkování, nyní probíhá vypořádání. MŽP předpokládá účinnost novely od 1. 1. 2025. Probíhají dlouhodobé diskuse s obcemi a dalšími aktéry. Součástí materiálu je dále i novela zákona o odpadech a novela zákona o ochraně spotřebitele. Dominantní u novely zákona o obalech je zaměření se na zavedení zálohového systému. Zapojení dalších komodit do systému rozšířené odpovědnosti výrobců. Zálohy se budou týkat nápojových plastových lahví a plechovek.

Legislativa musí vymezit, jak operátor vznikne a ten bude mít celý systém na starosti (kdo bude autorizovat, jak bude fungovat). Nastavení ambiciózních cílů pro zálohový systém (91,5 % pro plastové nápojové lahve / 90 % kovové plechovky). Systém by měl naběhnout od počátku roku 2026 (rok 2025 přípravný). Pracuje se se zálohou ve výši 4 Kč, motivace, aby se obaly vracely, nutné odlišení od pivních lahví (opakovaně využitelný obal). Sběrná síť je diskutovaná oblast, MŽP preferuje prodejny nad 50 m² – povinná sběrná místa, dále čerpací stanice a online prodejci. Obce možnost požádat operátora o zřízení sběrného místa. V Evropě systém zaveden, např. Rakousko před spuštěním, přípravy v Polsku. Většina zemí EU má systém již fungující.

Novela zákona o obalech – rozšíření odpovědnosti výrobců. Povinně se do systému budou muset zapojit i výrobci reklamních letáků. Požadavek od obcí. Navrhovány specifické cíle pro nápojové kartony – zlepšení třídění nápojových kartonů.

Na základě debat s obcemi bylo přistoupeno k změna zákona o odpadech (odklon PET lahví a plechovek z obecních systémů, tak reflexe v třídících cílech, které obce mají – změna třídících cílů pro obce, dochází ke snížení cílů ve vazbě, kolik odpadů se odklání z obecních systémů. Umožněna možnost multikomoditního sběru, tj. sběru více tříděných složek dohromady.

MŽP si je všech připomínek vědomo, zohledněny a zavedení systému by nemělo mít dopady na obecní rozpočty. Udělena povinnost operátorovi transferovat určitou část nevyplacených záloh směrem k obcím, tzn. 15 % by se mělo dostávat do obcí. Zahnutí letáků, další finanční zdroj. Možnost optimalizovat svozy plastů a kovů ve chvíli, kdy třetina žlutých kontejnerů nebude zaplněna plastovými lahvemi. MŽP nechávalo zpracovávat různé studie, k dispozici na stránkách MŽP. Dopady byly vyčísleny +/- na 30 Kč/na obyvatele. Pokud se zahrnou i letáky a transfery nevyplacených záloh, tak dopad pro obce by neměl být negativní. Na stránkách MŽP k dispozici kalkulačka, kde si obce mohou zjistit, jakým způsobem se toto promítne do rozpočtu konkrétní obce. Do budoucna jednáno s výrobcí o textilu, nábytku a dalších segmentů výrobků, které jsou v obecních systémech, ale nyní není partner podílející se na tom, že výrobku skončí životnost a je potřeba se s nimi vypořádat. Nutno jít cestou rozšiřování odpovědnosti výrobců a zajištění dalších finančních zdrojů pro celé odpadové hospodářství.

V. Vozábal – bude v novele řešeno, kam umisťovat plechovky, když obec nemá kontejnery či jiné zařízení? Nezvažuje se doporučení dávat třeba do skla?

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

J. Maršák – záleží na obci; MŽP nedává direktivní pokyny, je povinnost třídít dle zákona; jak nastaví obec je v její kompetenci; nyní se ministerstvo zabývá mutlikomoditními sběry (kombinace více složek); každá obec jinak – záleží na nastavení koncové třídičky; kombinace sklo X kov není známa;

P. Schmidt – novela týkající se nápojových kartonů – třídění; uvažuje se o tom, že se budou dávat dohromady s papírem?

J. Maršák – po novele zákona o odpadech bude připuštěno s tím, že nesmí dojít k ohrožení recyklovatelnosti jednotlivých složek; potřeba domluvit s třídící linkou;

V. Liška – obec Ratměřice sbírala náp. kartony a papíry dohromady a svoz od toho ustoupil, neboť dotřídění bylo velmi náročné; ustoupeno od tohoto způsobu sběru; v obci od nového roku zaveden systém „door-to-door“ u svozu plastů (převádět povinnost na občany);

J. Maršák – obce mají třídící cíle ze zákona o odpadech docela vysoce nastavené; přes obecní systémy projde cca 3,8 mil. tun odpadu; musí se stále systém posouvat a prostor pro třídění nepochybně je; MŽP v loňském roce zveřejnilo tabulku složení směsného komunálního odpadu – 20-30 % bio, plasty, sklo a papír stále v černých popelnicích; stále polovina produkce komunálních odpadů tzn. 2,5 mil. tun končí každoročně na skládkách; množství odpadu se nám doposud nedaří snižovat;

B. Čebišová – obec se snaží snižovat produkci odpadů na jednoho občana, ale dochází k ovlivňování rekreačními objekty, jak oddělit od tohoto systému trvale žijícího občana od rekreaanta, nyní 300 kg odpadu na občana? popelnice čipované, kontroluje se hmotnost popelnic objektů, v popelnicích sutě, plasty; obec dělala rozbor odpadů; paušál na občana;

J. Maršák – sleva poplatku na ukládání komunálních odpadů na skládku pro obce je velkorysá a umožňuje obcím ukládat značné množství komunálních odpadů až do roku 2029 za poplatek 500 Kč za tunu. Mnohé subjekty za umožnění této slevy MŽP kritizují. MŽP s ohledem na to, že je nutné omezovat skládkování nepředpokládá úpravy této slevy pro obce. Ohledně poplatku od obyvatel je důležité se zamyslet nad tím, jestli by nebylo řešením stanovit jiný poplatek, který zákon o místních poplatcích připouští

P. Halada – jaký tedy je vhodný poplatek pro obci? v Polsku zaveden jednotný poplatek ve výši 2,5 tis. Kč na rok/občana, poměrně vysoký poplatek, ale argumentace, že poplatky za svoz jsou vysoké,

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

proto platí každý občan bez rozdílu a již nemusí platit za svoji rekreační nemovitost; vybírá to stát v rámci daňové povinnosti;

V. Liška – v obci se odváží komunál 1x za čtyři týdny; vybráno stejně peněz, ale méně nákladů;

P. Schmidt – prorůstání chat do rodinných domů, takže velké černé popelnice pro chataře relativně i v centru obce; každá obec jiný systém;

J. Maršák – otázka kapacity, kterou obec nabídne; pokud obec zavádí door-to-door systém, pak se musí snižovat dostupná kapacita pro směsný komunální odpad, jinak nebude mít zavedení door-to-door systému žádný efekt.

T. Chrt – PET lahve – sběrná místa, bude povinnost prodejce pro všechny PET, ať už je prodává nebo ne; dále sklenice od piva – bude možnost je vrátit kdekoliv nebo pouze tam, kde byla zakoupena? Některé řetězce mají svoje specifické tvary lahví; neuvažujete zvýšení zálohovaných lahví (např. Mattoni za 1 Kč);

J. Maršák – určitě všechny PET; většina pivních lahví v klasických lahví, návratnost je 98 %; obchodníci by rádi viděli zcela unifikovanou pivní láhev; skleněné lahve – diskuse bude probíhat, i o jednorázovém skle; navýšení se do budoucna řešit bude;

V. Vozábal – nové skládky nejsou prioritou otevírat, budoucnost spíše ve spalovnách; jsou již v běhu? kam poté vozit odpad?

P. Halada – na Příbramsku se buduje nová spalovna;

J. Maršák – MŽP vidí cestu v posilování energetického využití odpadů, zákon předpokládá, že od roku 2030 se nebude moci ukládat na skládky využitelný recyklovatelný odpad; neznamená to uzavření všech skládek; MŽP monitoruje cca 10 projektů pro energetické využití odpadů; ve SČ je největší Mělník (získána dotační podpora); chystají se Neratovice; v roce 2035 potřeba 65 %, co se týče recyklace komunálních odpadů; vize neskládkování v ČR; připravován nový plán odpadového

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

hospodářství pro období 2025 – 2035; měli bychom se v horizontu 2035 dostat na úroveň 1,8 mil. tun komunálních odpadů pro energetické využití; možnost sledovat záměry v systému EIA MŽP;

P. Halada – dne 25. 1. od 14:00 hod. se uskuteční webinář na téma odpady, kde paní radní Skopalíková bude hovořit o připravovaných místech, kde bude možno odpad opálit; některé spalovny budou vznikat i za hranicemi SČ kraje, počítat že příhraniční obce budou jezdit do spaloven do jiného kraje; spaloven by mělo být cca 7 dostupných pro SČ kraj;

V. Vozábal – nespokojenost s firmou odvázející textil, tudíž úvaha o pořízení prádelny; složitý proces; uvažuje se o nějaké motivaci či dotaci ze strany MŽP?

J. Maršák – dotace existují, na re-use dotace byly, na třídící linky a recyklaci podpora možná; co se týká prádelny netuší; jde vždy o kapacitu, co na zařízení je obec schopna zpracovat;

L. Daenemarková – plastové lahve se budou vykupovat v nezmačkané formě?

J. Maršák – ano, v neporušené podobě, aby je mohl automat identifikovat;

P. Halada – má MŽP jistotu, že novela bude schválena a bude fungovat? z mnoha zainteresovaných stran slýcháno, že jsou zásadně proti;

J. Maršák – prezentován návrh, který bude procházet legislativním procesem, názory nejsou pouze pozitivní, ale je předpokládáno, že pokud je toto téma v programovém prohlášení vlády, tak existuje koaliční shoda; MŽP je povinno se tímto zabývat;

Obsah prezentace je součástí zápisu – **Příloha č. 3.**

3. Dotační program Obchůdek 2021+ ve Středočeském kraji (Mgr. O. Nauš)

Pan Nauš krátce představil aktuální informace. Od 17. 1. začalo MPO přijímat žádosti krajů o projekt Obchůdek. Za Středočeský kraj požádáno. V současné chvíli připraven návrh dotačního programu. Oprávněný žadatel bude buď obec do 1000 obyvatel, která provozuje maloobchodní prodejnu případně podnikatelský subjekt, který tuto prodejnu provozuje. Pouze jedna prodejna v obci s převahou potravin a nápojů. Příjem žádostí předpokládán v dubnu tohoto roku. Podmínky by měly být podstatně

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

jednodušší (některé věci nahrazeny např. čestným prohlášením). Do způsobilých nákladů spadají náklady na zaměstnance, nájem prodejny, telekomunikační služby, nově služby související s bezobslužným provozem prodejny (hybridní, fungující 24/7). Uznatelné výdaje budou za celý minulý rok, tj. od 1.1. – 31. 12. 2023. MPO snížilo celkovou alokaci ze 4 mil. Kč. na 3,8 mil. Kč., všechny kraje obdrží stejnou alokaci. Pokud bude více žádostí než stanovená alokace a nedojde ze strany kraje k dofinancování, bude v rámci hodnocení záležet na počtu obyvatel v obci, kdy budou upřednostňovány obce, které mají nejméně obyvatel. Zařazena výhoda pro obce ležící v HSOÚ. Předpoklad, že v první polovině roku (max do konce srpna) zúčtováno a proplaceno.

P. Schmidt – neuvažuje se varianta, že dotace se sníží, aby se vyhovělo všem obcím?

P. Halada – doporučení usnesení PS Venkov, že v případě převisu žádostí požádáme SČ kraj o dofinancování;

V. Liška – problematika vyskytujících se řetězců na úkor soukromníků a obcí; nedá se ošetřit v rámci hodnocení?

O. Nauš – žadatel je ten, kdo provozuje jedinou prodejnu v obci, tzn. pokud ji provozuje např. Coop, mohlo by to být diskriminační;

Bylo přijato usnesení č. **1-23/2024/PSV: Pracovní skupina Venkov Regionální stálé konference pro území Středočeského kraje doporučuje Regionální stálé konferenci navrhnout Zastupitelstvu SČ kraje v případě převisu žádostí v rámci dotačního titulu Obchůdek 2021+ dofinancování z rozpočtu Středočeského kraje.**

4. Společenství obcí (Mgr. Viktor Liška, obec Ratměřice)

Od 1.1. 2024 možnost transformovat stávající dobrovolný svazek obcí do tzv. společenství obcí nebo založit společenství obcí nové. Důležitým parametrem je, že vždy musí být společenství v hranicích ORP (v SČ 126 obcí). Možnost sdíleného úředníka pro přenesenou působnost (pomoc malých obcí). Středočeská předchůdkyně na téma spolupráce obcí – projekt SMO ČR, finance až na tři úvazky. Projekt již skončil. Bylo zapojeno 8 středočeských DSO, vytvořena Asociace DSO SČ (založení r. 2020), sloučeno 7 DSO – přejímá novela společenství obcí. Společenství musí mít minimálně 15 obcí nebo 3/5 obcí daného ORP. Jde o skladebnost, způsob řízení státu až na úroveň malé

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

obce. Dne 17.1. jednání na půdě Poslanecké sněmovny ČR, kde se pod taktovkou MMR a MV ujasňovaly pozice v území, které má mít MAS a pozice, role a úkoly nově vznikajícího společenství.

P. Schmidt – brání rozdělení na regiony; Černolice na kraji Černošic, region utvářen geograficky, máme svazek, funkční;

V. Liška – dáno charakterem osídlení, historicky (př. DSO mikroregion Voticko); narážíme na přeshraniční problémy; MMR před 25lety stanovilo hranice a trvá na nich; respektovat přirozenou mobilitu lidí, pokud je problém není složité změnit správní hranice ORP; pokud je čas na revizi, tak nyní; pravidlo pro vznik společenství je takové, že má-li obec v ORP více jak 30 obcí může vystavět 2 společenství obcí; do budoucna tzv. metropolitní svazky (zda funguje ITI, komunikace směrem z Prahy ven);

B. Čebišová – vracíme se k bývalým okresům? na Rakovnicku je svazek a řeší dopravu; na území ORP několik funkčních DSO, ale některé obce netuší, co by přetransformování znamenalo a jak by vypadalo zafinancování manažerů? (případné dotační možnosti); účast na několika setkáních a tématem bylo rušení malých obcí (do 300 obyvatel);

P. Halada – v Poslanecké sněmovně zmíněno, že systém malých obcí je překonaný a je nutno ho změnit;

V. Liška – p. Sršeň sdělil, že institut společenství je způsob, jak nerušit obce; o regionálním rozvoji svého území odpovídá starosta – „Masky“ jsou nástrojem pro rozvoje venkova, ale zodpovědnost je na starostovi;

P. Halada – státní správa na malých obcích není v dobré kondici; otázka, zda udržet malé obce či jít modelem společenství?

Š. Barešová – sdružení obcí Sedlčanska – funguje svazek od r. 1995, na valné hromadě v prosinci loňského roku schváleno, že dojde k založení společenství; ve sdružení 24 obcí, z toho 2 jsou ORP Příbram a 22 ORP Sedlčany; vše nastaveno (odpadové hospodářství, dotace atd.); ošetřit spolupráci s dvěma obcemi partnerskou smlouvou; jelikož se zatím vše utváří, tak sdružení obcí Sedlčanska a nově vzniklé společenství obcí poběží rok souběžně (už kvůli dotacím);

Prezentace je přílohou č. 4 zápisu - online: [DSO Mikroregion Voticko \(cloud.microsoft\)](https://cloud.microsoft.com)

Kontakt: Mgr. Viktor Liška

předseda DSO Mikroregion Voticko, telefon: 776 580 584, viktor.liska@mikroregionvoticko.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Pan předseda poděkoval všem přítomným za účast. Následně bylo 23. jednání pracovní skupiny ukončeno. Termín příštího zasedání PS Venkov byl stanoven na dne **23. 5. 2024 od 13:00 hod., Zborovská 11, Praha 5 – Smíchov, zasedací místnost č. 2045.**

Zapsala: Hana Benšová, garant PS Venkov, sekretariát Regionální stálé konference Středočeského kraje

Zápis schválil:

Dne 23. 1. 2024

Petr Halada v.r.
předseda pracovní skupiny

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**